

**Χαιρετισμός του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Νίκου Αναστασιάδη
στο «1ο Συνέδριο για την Αναγέννηση του Τρόδους»**

Θα πρέπει να πω ότι είμαι συγκινημένος. Ήταν μια ιδέα, μια δήλωση, μια προεκλογική εξαγγελία από το 2013 ότι θα έπρεπε κάτι να γίνει όχι μόνο για το Τρόδος, αλλά για όλες τις ορεινές κοινότητες ή ευρύτερα τις κοινότητες. Όμως, δεν θα μπορούσαμε να είμαστε εδώ σήμερα για να πάρουμε ένα μήνυμα ή κάποιες από τις ενδείξεις του τι είναι αυτό που επιδιώκεται αν δεν υπήρχε ένας πρωτεργάτης και που με ενέπνευσε και που ενέπνευσε. Ο Γιάννης Παπαδούρης.

Και αποφάσισα ότι για να μπορέσεις να υλοποιήσεις, να συντονίσεις, να πετύχεις χρειάζεσαι έναν που διαθέτει το όραμα. Μικρογραφία υπήρξε ο επιτυχής προγραμματισμός και η δράση του ώστε ο Καλοπαναγιώτης από έρημη κοινότητα να καταστεί κέντρο δράσης, ενώ την ίδια ώρα μέσα από τις δράσεις του και τη συνεργασία έγινε κατορθωτό, επιτέλους, σήμερα να είμαστε εδώ με την ίσως μεγαλύτερη ομάδα επιστημόνων, για ένα συγκεκριμένο στόχο: να υλοποιήσουμε πολιτικές που αφορούν κοινότητες που άλλοτε αριθμούσαν 87 χιλιάδες (κατοίκους) και σήμερα περιορίζονται στις 27 χιλιάδες.

Θέλω να καλωσορίσω και να ευχαριστήσω τον Πρύτανη, τους φίλους καθηγητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και των άλλων Πανεπιστημίων. Είναι ίσως η μεγαλύτερη ομάδα που μελετά σε συνεργασία με στελέχη της Δημόσιας Υπηρεσίας ώστε να δημιουργηθεί μια καθοριστική και συγκροτημένη στρατηγική ανάπτυξης.

Χαιρετίζω την έναρξη των εργασιών του «1ου Συνεδρίου των Επιστημονικών και Τεχνικών Επιτροπών για την Αναγέννηση του Τρόδους».

Ένα συνέδριο το οποίο αποσκοπεί στην ευρύτερη ανταλλαγή απόψεων επί των εισηγήσεων που προκύπτουν μετά και την ολοκλήρωση της Α΄ Φάσης της Εθνικής Στρατηγικής Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων Τρόδους.

Αναμφίβολα, το Τρόδος αποτελεί έναν ιδιαίτερο τόπο πολύπλευρης και ανεκτίμητης αξίας για την Κύπρο. Ωστόσο, τις τελευταίες δεκαετίες γνωρίζει πληθυσμιακή μείωση, κάτι που αναπόφευκτα επηρεάζει τη βιωσιμότητα των παραγωγικών του δραστηριοτήτων και την εδαφική του συνοχή.

Όπως είχα τονίσει κατ' επανάληψη, αναγνωρίζοντας αφενός τα προβλήματα και τις αδυναμίες που αντιμετωπίζουν οι ορεινές κοινότητες και το συνεπαγόμενο και πολυδιάστατο υψηλό κόστος της εγκατάλειψης της περιοχής και αφετέρου τη δυναμική και τις προοπτικές της, στόχος μας είναι η ανάπτυξη του Τρόδους μέσα από την υιοθέτηση και την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου Στρατηγικού Σχεδιασμού Ανάπτυξης.

Ενός Σχεδιασμού, ο οποίος αποτελεί τον πυρήνα της πολιτικής την οποία είμαστε αποφασισμένοι – και το υπογραμμίζω – να εφαρμόσουμε ούτως ώστε η περιφέρεια Τρόδους να συγκροτηθεί ως ενιαία αναπτυξιακή οντότητα και να αναδειχθεί σε ελκυστικό τόπο διαβίωσης και δραστηριοποίησης.

Στο πλαίσιο αυτό, προς υλοποίηση και επίσπευση των σχεδιασμών μας, προχώρησα στο διορισμό του φίλτατου Κοινοτάρχη Καλοπαναγιώτη, και πετυχημένου επιχειρηματία κ. Γιαννάκη Παπαδούρη, στη θέση του προσωπικού μου συμβούλου, ο οποίος, σε συνεργασία με τους

εμπλεκόμενους φορείς, ανέλαβε τον συντονισμό της ετοιμασίας του στρατηγικού σχεδιασμού ανάπτυξης των ορεινών κοινοτήτων του Τροόδους.

Ο σχεδιασμός αυτός θα αξιολογήσει και θα λάβει υπόψη όλες τις επιμέρους μελέτες που εκπονήθηκαν κατά καιρούς για την περιοχή.

Αμέσως με τον διορισμό του, ο κ. Παπαδούρης ανέλαβε και ανέθεσε τον περασμένο Σεπτέμβριο, την εκπόνηση της Στρατηγικής Ανάπτυξης Τροόδους, στο εξειδικευμένο για τη γνώση και εμπειρία στην ανάπτυξη και διαχείριση περιοχών της υπαίθρου, Εργαστήριο Αγροτικού Χώρου της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Με βάση και τα όσα ανέφερε ο καθηγητής Γούσιος, φαίνεται ότι στην πρώτη φάση της υπό εκπόνηση Στρατηγικής, έχει γίνει μία εις βάθος μελέτη, βασισμένη στη συλλογή στοιχείων, στις διαβουλεύσεις και στην ανάλυση και εξαγωγή σημαντικών επιστημονικών διαπιστώσεων σε όλα τα πεδία από διεθνώς καταξιωμένους καθηγητές τριών Πανεπιστημίων. Οι διαπιστώσεις ανέδειξαν ενδιαφέροντα και αισιόδοξα στοιχεία για την ανάπτυξη και το μέλλον του Τροόδους.

Γίνεται επομένως αντιληπτό ότι η υπό εκπόνηση στρατηγική αποτελεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που ανταποκρίνεται πλήρως στους στόχους που έχουμε θέσει για ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις, απαραίτητες για την αναγέννηση των ορεινών κοινοτήτων Τροόδους.

Ενδεικτικά αναφέρω, ότι προωθείται μία από τις πρώτες και βασικές εισηγήσεις των μελετητών, αυτή της υιοθέτησης Ολοκληρωμένης Πολιτικής Ανάπτυξης για την ορεινή Κύπρο, μέσω της θεσμικής και νομικής κατοχύρωσης του όρου «ορεινότητα» κατ' αντιστοιχία της «νησιωτικότητας», που εφαρμόζεται στην Ελλάδα, και άλλων αντίστοιχων προσδιορισμών που συναντώνται σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.

Με τον τρόπο αυτό θα γίνει κατορθωτή η εξειδίκευση σχεδίων και χρηματοδοτικών προγραμμάτων που θα αποσκοπούν στη δημιουργία ανταγωνιστικής αγροτικής οικονομίας. Κάτι που αναμένεται να επιτύχουμε μέσα από τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης πολιτικής γεωργικής ανάπτυξης, με συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις, την προώθηση της μεταποίησης και των ποιοτικών χαρακτηριστικών εμβληματικών αγροτροφίμων, με τον παράλληλο νομικό καθορισμό της έννοιας «βιοτεχνία» και «οικοτεχνία».

Και δεν θα μπορούσε βέβαια μέσα από τις κατευθύνσεις των μελετητών να απουσιάζει ή να παραγνωρίζεται δέσμη προτάσεων για αναστροφή της πληθυσμιακής αποψίλωσης. Ως εκ τούτου, προχωρούμε στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης πολιτικής στήριξης και προσέλκυσης πληθυσμού, με μέτρα και κίνητρα – και το υπογραμμίζω – για τη διαμόρφωση συνθηκών κατοικίας, απασχόλησης και διαβίωσης. Διότι οι όποιοι σχεδιασμοί και όποιες δηλώσεις πολιτικής, αν δεν υπάρξουν κίνητρα και άντληση πόρων από διάφορα κρατικά και ευρωπαϊκά ταμεία, δεν θα επιτευχθούν οι στόχοι, αλλά θα μείνουν στις διακηρύξεις.

Η εθνική στρατηγική για τις ορεινές κοινότητες θα είναι έτοιμη το αργότερο τον Σεπτέμβρη για να μπορούμε να μπούμε στην υλοποίηση των συγκεκριμένων εισηγήσεων, ώστε να υπάρχει η προοπτική της επιτυχίας.

Πρόσθετα, στόχος μας είναι η διαμόρφωση ενός προτύπου ορεινού κυπριακού τουρισμού προσαρμοσμένου στο φυσικό, πολιτιστικό και οικιστικό περιβάλλον της περιοχής Τροόδους.

Παράλληλα αναπτύσσεται ένας προβληματισμός σχετικά με τις δυσκολίες που εμφανίζονται κατά την εφαρμογή της υφιστάμενης Δήλωσης Πολιτικής και ως εκ τούτου έχουν διατυπωθεί σχετικές κατευθύνσεις και προτάσεις για τις αναγκαίες προσαρμογές που απαιτούνται ειδικά στην ορεινή περιοχή του Τροόδους, ώστε να υπάρξει μια αποτελεσματική οικιστική, πολεοδομική και χωροταξική πολιτική στο πλαίσιο μιας αειφόρου και ολοκληρωμένης ανάπτυξης.

Την ίδια ώρα, έχοντας την πολιτική βούληση και την αποφασιστικότητα να υλοποιήσουμε τον στρατηγικό σχεδιασμό, ετοιμάζουμε και τους μηχανισμούς για την εφαρμογή του.

Προς τον σκοπό αυτό, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει αποφασίσει την ενεργοποίηση μηχανισμού οριζόντιου συντονισμού των τομεακών πολιτικών και παρεμβάσεων των κυβερνητικών Υπηρεσιών στην περιφέρεια Τροόδους.

Ως προς τούτο, έχει διοριστεί διυπουργική και καθοδηγητική επιτροπή με αρμοδιότητα τον συντονισμό και την εφαρμογή της ολοκληρωμένης πολιτικής ανάπτυξης για την ορεινή Κύπρο.

Εξαιρετικής και καθοριστικής σημασίας απόφαση για τη διαμόρφωση, ολοκλήρωση και εφαρμογή αυτής της πολιτικής αποτελεί, επίσης, ο διορισμός τεχνικών επιτροπών και εξειδικευμένων ομάδων εργασίας σε επίπεδο Υπουργείων, για διαβούλευση με την επιστημονική ομάδα κατά τον καθορισμό των σχεδίων δράσης της.

Δεν μπορούμε σήμερα παρά να νιώθουμε ικανοποίηση, αφού είναι για πρώτη φορά που η Κυπριακή Δημοκρατία προχωρά στην υλοποίηση στρατηγικού σχεδιασμού ολιστικής προσέγγισης του Τροόδους ως ενιαίας περιφέρειας.

Και θα ήθελα για ακόμα μία φορά να τονίσω την αποφασιστικότητα να εφαρμόσουμε τις κατευθύνσεις που προκύπτουν με την ολοκλήρωση της Α' φάσης της Εθνικής Στρατηγικής.

Ως εκ τούτου το Γραφείο του κ. Παπαδούρη σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας διοργανώνει τρία τετραήμερα πολυθεματικά συνέδρια, με σκοπό τη διαβούλευση των αποτελεσμάτων της διάγνωσης της Α' Φάσης της Εθνικής Στρατηγικής και των κατευθύνσεων των μελετητών, πάνω σε στρατηγικής σημασίας θέματα που αφορούν τη βιώσιμη ανάπτυξη του Τροόδους. Τα αποτελέσματα αυτών των συνεδρίων θα αποτελέσουν και τη βάση για τη διαμόρφωση των αναλυτικών σχεδίων δράσης και επιχειρησιακής στρατηγικής.

Είναι απαραίτητη, όμως, πέραν των δικών μας προσπαθειών και αποφασιστικότητας, η συνέργεια και η δραστηριοποίηση όλων των εμπλεκόμενων φορέων, των τοπικών παραγωγικών, αναπτυξιακών, επαγγελματικών και αυτοδιοικητικών παραγόντων και γενικότερα όλων των αρμοδίων φορέων που ασχολούνται με την περιφέρεια Τροόδους, αναφέρομαι στους δημόσιους λειτουργούς που υπάγονται στα διάφορα Υπουργεία, προκειμένου σε σύντομο χρονικό διάστημα να έχουμε απτά αποτελέσματα.

Απευθυνόμενος στους τοπικούς παράγοντες, σας καλώ να ανταποκριθείτε στις προσδοκίες της νέας εποχής για ένα ενωμένο Τρόδος, να στηρίξετε, να επενδύσετε και να εργαστείτε για το κοινό καλό της συγκρότησης της περιφέρειας Τροόδους ως ενιαίας αναπτυξιακής οντότητας και ανάδειξής της σε ελκυστικό τόπο διαβίωσης.

Είναι με χαρά που έχω ακούσει ότι υπάρχει μια τόσο αποφασιστική από πλευράς σας ενότητα που είναι το προαπαιτούμενο, προκειμένου να χαραχθούν πολιτικές που να αποδώσουν για να έχουν αποτελέσματα.

Επιτρέψτε μου να εκφράσω ευχαριστίες και να συγχαρώ όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για την εργατικότητα που επέδειξαν, με αποτέλεσμα να έχουμε σήμερα τις απαραίτητες κατευθυντήριες γραμμές από την ολοκλήρωση της Α' φάσης της Εθνικής Στρατηγικής Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων Τροόδους.

Θερμά επίσης θα ήθελα να συγχαρώ το Εργαστήριο Αγροτικού Χώρου της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και, ιδιαίτερα, τον Επιστημονικό Υπεύθυνο και Συντονιστή της Εθνικής Στρατηγικής κ. Δημήτρη Γούσιο, για την άοκνη και τεράστια προσπάθεια που καταβάλλει μαζί με όλους τους συνεργάτες του, προς επίτευξη του στόχου.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες θα ήθελα να εκφράσω επίσης προς τους Προέδρους και τα μέλη των κοινοτικών συμβουλίων για τη μέχρι σήμερα υποδειγματική τους συνεργασία, όσο και στους εθελοντές κατοίκους του Τροόδους, τους γεωργούς, τους βιοτέχνες και τους επαγγελματίες του τουρισμού που βρίσκονται σήμερα εδώ και στελεχώνουν θεματικές ομάδες εργασίας.

Ιδιαίτερη μνεία θα ήθελα να κάνω στον κ. Παπαδούρη, ο οποίος ανέλαβε με ίδια έξοδα τόσο το κόστος εκπόνησης της Στρατηγικής όσο και τα έξοδα λειτουργίας του Γραφείου για την παρακολούθηση, τον συντονισμό και την στήριξη των μελετητών. Ένα κόστος, το οποίο μέχρι στιγμής ανήλθε στις 200 χιλιάδες ευρώ, ενώ μέχρι την ολοκλήρωση της εκπόνησης της Στρατηγικής αναμένεται επιπλέον δαπάνη.

Λαμβάνοντας υπόψη την ώθηση που έδωσε ο κ. Παπαδούρης με το όραμα και τον σχεδιασμό του για την ευρύτερη περιοχή Τροόδους, θέλω να εκφράσω ευχαριστίες, αλλά και την απόφαση μου – για να δώσω έμφαση στον ρόλο που πρέπει να διαδραματίζει αλλά και στον λόγο που έχει στη διαμόρφωση πολιτικής – ότι από σήμερα διορίζεται Επίτροπος Ορεινών Κοινοτήτων, άνευ απολαβών κατ' απαίτηση του ιδίου.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στις εργασίες του 1ου Συνεδρίου των Επιστημονικών και Τεχνικών Επιτροπών για την Αναγέννηση του Τροόδους που θα διεξαχθεί το επόμενο τετράημερο και καλώ όλους για ακόμη μία φορά να εργαστούμε και να συνεργαστούμε προς την επίτευξη του κοινού μας στόχου. Την ανάπτυξη των ορεινών κοινοτήτων σαν πείραμα ή μοντέλο του Τροόδους που θα έχει επέκταση και στις υπόλοιπες ορεινές κοινότητες της Κύπρου.

Σας διαβεβαιώνω ότι είμαστε αποφασισμένοι να υλοποιήσουμε τον στόχο. Δεν γίνονται μελέτες για τα συρτάρια, αλλά μελέτες και σχεδιασμοί για υλοποίηση.